Friedmann Gyula És Családja A Családi Rőfösüzlet Előtt

Az apukám Boldogasszonyon született. [Boldogasszony (Frauenkirchen), Moson vm.-ben lévő nagyközség volt, 1910-ben 2700 főnyi lakossal.

1910 óta Ausztriához tartozik. -- A szerk.]. Pozsonyba járt iskolába, kereskedelmi érettségije volt neki [lásd: kereskedelmi iskolák], és osztrák--magyar levelező volt, amellett, hogy volt neki egy textilüzlete is, de mind a kettőből pénzt keresett.

Az első világháborúban az Osztrák--Magyar Monarchiában volt katona, és az olasz fronton volt mint szanitéc, orvos mellett és kitüntetéseket kapott a háborúban.

Volt egy nagyon csúnya része a világháborúnak, amikor az olasz folyónál nagyon nagy harcok volt [lásd: isonzói harcok]. Ott volt az én apám szanitéc, orvos mellett dolgozott.

Soltvadkert falu volt, nem kisváros, mint Kiskőrös. Körülbelül 8-10 ezer lakosa volt [A községnek az 1930-as években 8500-8600 lakosa volt. -- A szerk.], és körülbelül 100 zsidó család élt ottan, annak a 85 százaléka ortodox volt.

És általában elég jó anyagi körülmények között éltek a zsidók, mert ottan a legtöbbje vagy borkereskedő volt, mert az egy bortermelő vidék volt, vagy textilbrancsa volt. Szóval kézmûves nagyon kevés volt, talán kettő.

Volt hitközség, természetesen volt zsidó iskola, héder, akkor volt kántor, rabbi, minden volt. Nagy zsidó élet volt. Templom is volt, szép nagy templom.

A zsidók és a keresztények össze-vissza laktak, de általában azért a zsidók igyekeztek egy helyen, a város közepén vagy a falu közepén lakni, mert az volt közel a templomhoz. A templom a főutcán volt. És akkor azon a környéken laktak a zsidók.

Nem gettószerûen, de mondjuk, inkább, mint a falu szélén. Volt, aki egy kicsit a falu szélén lakott, de a falu nem volt nagy, aki a falu szélén lakott, tíz perc alatt az is bent volt a város közepében. De általában úgy volt, hogy két perc alatt ott voltunk a templomban.

Kutak voltak az utcán, ahonnan az ivóvizet kellett hordani, és minden háznak -- majdnem mindenkinek vagy saját háza volt, vagy egy-két család lakott egy házban -- az udvarában volt egy kút. Nálunk is volt.

Két kutunk volt, egy elöl és egy hátul, mert olyan nagy ház volt, és hosszú udvar volt, mert hátul az udvarban voltak a borpincék.

Óriási borpincék voltak, mert a nagybátyáimnak ugyanabban a házban volt a borpincészete, tehát ezek még mind a nagypapától örökölt telkek voltak, és a ház, amiben mi is laktunk, nemcsak a többiek, meg az üzleteik is ott voltak.

Egy nagy öreg ház volt, és ott volt benn a házban az üzlet meg a lakás meg az irodák meg a borpincészet. És hátul, az udvar végében, egy hold volt az udvar, a legvégében volt egy új ház épülve az egyik nagybátyámnak.